

ROP Nederland
Postbus 531, 8000AM ZWOLLE
www.rop-nederland.nl

Halfjaarrapportage 2009 ROP Nederland

Inhoud:

- Voorwoord
- 1. Inleiding
- 2. Stand van zaken regionale ROP's per 30-06-2009
 - 2.1. ROP Oost
 - 2.2. ROP Midden West
 - 2.3. ROP Zuid
 - 2.4. ROP Zuid West
- 3. Financien
- 4. Vooruitblik 2^e helft 2009

Bijlagen

Voorwoord

Voor u ligt de halfjaarrapportage van ROP Nederland. Hierin leest u over de vorderingen die per ROP geboekt zijn in de eerste helft van 2009 en de realisatie van de begroting tot en met juni 2009.

In de bijlagen treft u in dit verslag een aantal case beschrijvingen aan die een indruk geven van de uitgevoerde werkzaamheden.

Wim Bos
Landelijk coördinator
Augustus 2009

1. Inleiding

Op 30 april werden wij geconfronteerd met het plotselinge overlijden van onze landelijke coördinator, Herman Deupmann.

Herman was de trekker en inspirator van het ROP, Onvermoeibaar, vooral bij tegenwind.

Voor elk probleem tien oplossingen en altijd met de voor hem zo kenmerkende lach. Herman was ROP, ROP was Herman.

We kunnen niet bevatten dat we zijn wervelwind moeten ontberen.

Er was nog zoveel te zeggen en nog zoveel te doen.

Het ROP zal zonder Herman nooit meer hetzelfde zijn.

We gedenken in dankbaarheid zijn betekenis voor de restauratieopleidingen van jonge bouwvakkers. Voor voorzitters en ROP coördinatoren was het een voorrecht met hem samen te werken.

In overleg met de ROP coördinatoren heeft Wim Bos (voorzitter van de landelijke werkgroep) besloten de taken van Herman Deupmann over te nemen. Er is een uitvoeringsplan opgesteld voor de 2^e helft van 2009. In bijlage 1 is het uitvoeringsplan voor het ROP weergegeven.

2. Stand van zaken regionale ROP's per 30-06-2009

In onderstaande tabel treft u de resultaten aan van de regionale ROP's.

	Aantal projecten in uitvoering	Aantal leerlingen oriëntatie	Aantal leerlingen niveau 3	Aantal leerlingen gediplomeerd
ROP Oost	7	10	14	12
ROP MW	10	10	12	5
ROP Zuid	23	25	18	6
ROP ZW	15	12	27	5

De activiteiten in de regionale ROP's zijn in de eerste helft van 2009 goed op gang gekomen. Onderstaand wordt per ROP enige achtergrondinformatie gegeven en een lijst met projecten die in uitvoering zijn. (Opmerking: Indien een bouwbedrijf uit regio A met leerlingen uit regio A een project uitvoert in regio B, dan wordt dat betreffende project opgenomen onder regio A)

2.1 ROP Oost

ROP Oost bestaat uit de Provincies Overijssel en Drenthe. De stuurgroep van ROP Oost bestaat o.a. uit de volgende personen:

Dirk Baalman, waarnemend voorzitter/secretaris (waarnemend directeur Het Oversticht)

P. Grondel, penningmeester (oud wethouder Almelo)

ROP coördinator Overijssel: Martin Bellers

ROP coördinator Drenthe: Jelle Langeland

2.1.1. Projecten

- Erve Zeilker, Zenderen
- Erve Kuper, Lonneker
- Lebuïnustoren, Deventer
- Statenzaal, Zwolle
- Nieuwe Toren, Kampen
- Vrije School, Enschede
- Noorderportaal/'t Refter, Zwolle

2.2 ROP Midden West

ROP Midden West bestaat uit de Provincies Utrecht en Noord-Holland. Het bestuur van de Stichting bestaat o.a. uit de volgende personen:

Dick van de Kamp, voorzitter (oud voorzitter CNV Hout en Bouwbond)

Barend Hoogendorp, penningmeester (directeur Monumentwacht Noord-Holland)

Emily Dopper, secretaris (medewerker onderwijs en arbeidsmarkt Bouwend Nederland)

ROP coördinator: Jacqueline Vaessen

2.2.1 Projecten

- Kasteel Amerongen, Amerongen
- Spaarne 11, Haarlem (afgerond april 2009)
- Dordrechts Museum, Dordrecht
- Gereformeerde kerk, Bennebroek (afgerond februari 2009)
- Herbouw hopschuur den Treek, Leusden
- Veerensmederij, Amersfoort
- Havik 37, Amersfoort
- Vituskerk, Hilversum
- Oude Molen Osdorp, Amsterdam
- Oude Sterrenwacht, Leiden

2.3 ROP Zuid

ROP Zuid bestaat uit de Provincies Limburg en Brabant.

De stuurgroep van ROP Zuid bestaat o.a. uit de volgende personen:

Ben Leenen, voorzitter (wethouder in de gemeente Sint Michielsgestel)

Harrie Maas, algemeen aanspreekpunt, (directeur Monumentenhuis Brabant)

ROP coördinator Limburg: Christ van Bree

ROP coördinator Brabant: Bert Baltussen

2.3.1 Projecten

- De Muzerije, 's-Hertogenbosch
- Kathedraal St. Jan fase 9, 's-Hertogenbosch
- Moerputtenbrug, 's-Hertogenbosch
- Kasteel Sterkenburg, Driebergen
- Stoomketelfabriek Deprez, Tilburg
- Kasteel de Haar, Utrecht
- Anthoniuskerk, Breda
- Dionysiuskerk 2^e fase, Tilburg

- H. Corneliuskerk 2^e fase, Lamswaarde
- H. Annakerk, Molenschot
- Martinuskerk, Cuijk
- Cluster, Veghel / Eindhoven / Middelbeers / Bakel
- Herenhuizen / Appartementen, Bergen op Zoom
- Sluis en Brug, Naarden
- Fort Pannerden, Doornenburg
- Cluster, Oirschot / Ravenstein / Wijchen / Geffen
- Woningen Veerweg, Culemborg
- Cluster, Breda / Oosterhout
- Kloosterkwartier Oude markt, Sittard
- Boerderij Kerkstraat, Broeksittard
- Begraafplaats Tongerseweg, Maastricht
- Savelbergklooster, Heerlen
- Kasteel Genhoes, Oud Valkenburg

2.4 ROP Zuid West

ROP Zuid West bestaat uit de Provincies Zuid-Holland en Zeeland.

Het stichtingsbestuur bestaat o.a. uit: Jan Lonink, voorzitter (burgemeester Terneuzen)

Onno Helleman, algemeen aanspreekpunt, (Erfgoedhuis Zuid-Holland)

Wim Vis, secretaris/penningmeester, (oud ambtenaar WVC)

ROP coördinator Zeeland: Jan van Zon

ROP coördinator Zuid-Holland: Joop von Oven

2.4.1. Projecten

- NH kerk Groede
- NH kerk Retranchement
- Molen Hoek
- Belfort Sluis eerste fase
- Zwartenhoekse Zeesluis Westdorpe
- Panden Nieuwedijk Vlissingen
- Hoeve Van de Meulen 's-Heer Abtskerke
- Academiegebouw Leiden
- Zeepfabriek Delft
- Laurentius- en Elisabethkerk Rotterdam
- Villa Walenburgerweg Rotterdam
- Marthakapel Delft
- Wereldmuseum Rotterdam
- Nieuw kerk Scheveningen
- Villa Anna Paulowna Den Haag

3. Financiën

3.1. ROP landelijk

	Begroot	Gerealiseerd	Prognose
Totale kosten	€ 66.315	€ 14.371	€ 66.315

3.2 Regionale ROP's

Elk ROP kent een identieke begroting.

A. Coördinatie/apparaatskosten	€ 102.677
B. Opleidingskosten	€ 7.500
Totaal	€ 110.177

In onderstaande tabel is de stand van zaken voor de kosten per 30/06/2009 aangegeven en een prognose voor het jaartotaal.

	Coördinatie en apparaatskosten	Opleidingskosten	Totaal	Prognose
ROP Oost	€ 67.452	€ 1.499	€ 68.951	€ 110.177
ROP MW	€ 46.486	€ 691	€ 47.177	€ 110.177
ROP Zuid	€ 61.685	€ 1.843	€ 63.528	€ 110.177
ROP ZW	€ 39.257	€ -----	€ 39.257	€ 110.177

4. Vooruitblik 2^e helft 2009

Onderstaande tabel geeft de verwachtingen aan van leerlingen en projecten die in de tweede helft van 2009 gaan lopen.

	Aantal leerlingen oriëntatie	Aantal leerlingen niveau 3	Aantal projecten
ROP Oost	6	17	12
ROP MW	8	12	6
ROP Zuid	18	10	19
ROP ZW	9	16	13

Vanwege de recessie wordt af en toe geconstateerd dat de bereidheid om leerlingen op te nemen bij bouwbedrijven afneemt en veel leerlingen komen terug naar de samenwerkingsverbanden. Er is hier wel verschil te zien tussen de diverse regionale ROP's. Sommige bedrijven worden geconfronteerd met tegenvallende ordeportefeuilles en hebben moeite om eigen personeel aan het werk te houden en kiezen er voor geen leerlingen op te leiden. Dit is een ongewenste ontwikkeling, omdat er niet geïnvesteerd wordt in ontwikkeling en uitbreiding van het vakmanschap in de restauratie.

Vanwege de kredietcrisis hebben verschillende provincies en gemeenten extra middelen beschikbaar gesteld voor restauratie van cultureel erfgoed. Daar waar het ROP daarbij betrokken is, is door ons aangedrongen op het opnemen in de besteksvoorwaarden dat projecten worden uitgevoerd als een leerlingbouwplaats, c.q. restauratieproject.

Verder is de lijst met goedgekeurde projecten voor de restauratie achterstandsregeling bekeken en worden de diverse projecten benaderd om er een ROP project van te maken.

Aandachtspunt blijft de druk op de 'kleine' beroepen bij de ROC's. Vaak geldt een minimale groepsgrootte van 15 leerlingen. Voor vrijwel alle 'kleine' beroepen, ook restauratietimmerlieden en – metselaars, worden deze aantallen niet gehaald. De regionale coördinatoren besteden er veel tijd aan om de opleiding van deze 'kleine' beroepen te concentreren op een beperkt aantal ROC's. Dat verloopt vaak moeizaam omdat afspraken alleen op basis van vrijwilligheid kunnen worden gemaakt.

BIJLAGE 1: UITVOERINGSPLAN ROP

PLAN VAN UITVOERING ONTWIKKELING ROP VANAF ZOMER 2009

(Gebaseerd op de beleidsconclusies van beleidsplan van het ROP 2009-2012)

1. Verbreding vakgebieden

In overeenstemming met het beleidsplan wordt het ROP in 2009 een eerste stap gezet voor de verbreding van het ROP

Restauratiestukadoors en –schilders

Op 9 juli 2009 vindt een studiemiddag plaats georganiseerd door Savantis, het kennisinstituut voor de sectoren schilderen en onderhoud. Daarna kunnen de ROP coördinatoren het werkterrein verbreden tot de opleidingen restauratieschilders en –stukadoors.

Organisatie en schriftelijk vastleggen: landelijk coördinator (LC)

In de tweede helft van 2009 moeten daarvan de eerste resultaten zichtbaar worden. Mogelijk kan dat in het werkplan 2010 resulteren in concrete targets zoals aantallen leerlingen die in deze sector worden bereikt.

Uitvoering: Regionale coördinatoren (RC)

Pilot historische begraafplaatsen

Er loopt een pilot in Overijssel waar op een groot aantal historische begraafplaatsen smeedijzeren ornamenten en natuurstenen objecten, waaronder grafzerken, zijn geïnventariseerd. Het resultaat daarvan moet worden afgewacht. Indien financiering rondkomt worden 18 historische begraafplaatsen in ere hersteld. Bij het herstel van natuursteen, smeedwerk, schilderwerk en het groen worden leerlingen in de betreffende vakopleidingen ingezet. De uitvoering van het project kan gelden als een pilot voor de andere ROP's. Op basis van de resultaten zal worden besloten of deze opleidingen ook bij andere ROP's worden uitgezet.

Betrokkenen: Martin Bellers en Wim Bos

Siersmeden, Natuursteen en Metalen Daken

In deze sectoren zijn al in het voorjaar 2009 gesprekken gevoerd met de kennisinstellingen in deze sectoren. In samenhang met de pilot in Overijssel worden t.z.t. besluiten genomen over de implementatie. Resultaten daarvan zijn in 2009 nog niet te verwachten.

Exploratie naar mogelijkheden in najaar 2009: LC

2. Bestuurlijke organisatie

Oprichten stichting ROP NL

Sinds januari 2009 zijn er in beperkte mate middelen beschikbaar voor de landelijke functie van het ROP. De procuratie van deze middelen vindt plaats via het RIBO in Overijssel. Conform het beleidsplan gaan we werken aan de oprichting van een landelijke ROP Stichting zodat verantwoording, transparantie en toezicht sluitend afgeregeld wordt. Gewerkt wordt aan een bestuur van beperkte omvang, voorzitter, secretaris penningmeester, dat wordt bijgestaan door de landelijke coördinator. Dit na overleg met subsidiërende partijen. Zo nodig wordt per zo snel mogelijk een penningmeester a.i. gezocht om toezicht uit te oefenen op de landelijke financiën.

Uitvoering: LC

Raad van Advies

Om het ROP beter te verankeren, randvoorwaarden voor regionale ROP's te verbeteren en invloed uit te oefenen op andere vaak landelijke partijen, zal gewerkt worden aan de samenstelling van een Raad van Advies waarin mensen worden gevraagd die vanwege hun uitgebreide netwerk, als ambassadeurs van het ROP kunnen en willen optreden. Gedacht wordt aan architecten, monumentenorganisaties, grote restauratieaannemers, bestuurders met een 'monumentenhart', e.d. De Raad van Advies zal twee keer per jaar bijeen komen en er zal een inhoudelijk programma geboden worden gecombineerd met een rondleiding op een ROP project.

Uitvoering: LC

3. Financiering

Rijksfinanciering in 2010

In onze beleidsnota werd nog gepleit om een zeer klein percentage van de monumenten subsidies te bestemmen ten behoeve van opleidingen in de restauratie. Na overleg met Kamerleden CDA, PvdA

en CU is in dat overleg de suggestie gedaan ons meer te richten op financiering vanuit het onderwijs. Dat heeft geleid tot een motie van deze partijen bij de behandeling van de onderwijsbegroting in het najaar 2008. Deze motie is vooralsnog aangehouden. De komende maanden wordt dat overleg weer opgepakt. Het doel is dat ruim voor de begrotingen voor 2010 moeten worden ingediend, zekerheid te hebben over de structurele financiering van het ROP. Ook de op te richten Raad van Advies zou een rol kunnen spelen in de lobby voor structurele financiering van het ROP.

Er heeft eind juni 2009 een gesprek plaatsgevonden met de indiener van de motie over de voortgang. Daaruit is o.m. gebleken dat de Nota over het toekomstige monumentenbeleid niet voor de vakanties meer komt, maar daarna. Over dat onderwerp is er een Algemeen Overleg op 8 oktober. De eerste indiener van de motie de heer Biskop (CDA) heeft minister Plasterk gevraagd dan ook een met een voorstel te komen.

Uitvoering: LC

Financiering bedrijfstak Bouwnijverheid

De bedrijfstak heeft via het O&O fonds voor 2009 de financiën veiliggesteld. In de loop van augustus vinden gesprekken met partijen plaats om ook voor de komende jaren de financiering veilig te stellen.

Uitvoering: LC

Begrotingen 2010

In augustus/september 2009 zullen de begrotingen voor de regionale en landelijke ROP's worden opgesteld.

Uitvoering: LC, RC en penningmeesters landelijk en regionaal

4. ROP in Noord Nederland

In 2006 is het ROP in Friesland en Groningen opgeheven. Ondanks pogingen daartoe heeft dat tot op heden niet geleid tot herontwikkeling.

Mede door de inspanningen van Jelle Langeland (ROP Oost) hebben Bouwend Nederland, Fundeon, drie samenwerkingsverbanden en het Drents Plateau besloten tot oprichting van een Vereniging Restauratie Noord. De verwachting is dat deze stap een herstel van het ROP in Noord Nederland kan bespoedigen. Waarschijnlijk worden de contacten daarover in augustus 2009 voortgezet. We werken er aan dat ROP Noord uiterlijk per 1 januari 2010 weer voluit werkt.

Uitvoering: Langeland, Bellers en Bos

5. Bestaande activiteiten

Halfjaaroverzicht

Naast de jaarverslagen wordt er halverwege het jaar een halfjaaroverzicht gemaakt. Daarin geven alle ROP regio's weer welke ROP projecten er zijn hoeveel leerlingen in opleiding zijn en wat de financiële stand van zaken is. Het halfjaaroverzicht wordt in de loop van augustus 2009 gepresenteerd o.a. aan de subsidieverstrekkers.

Format halfjaarverslag: LC

Uitvoering: RC

Kwartaloverleg ROP coördinatoren

Eens per kwartaal is er een overleg van alle ROP coördinatoren. In dit overleg worden onderwerpen van gemeenschappelijk belang besproken. Organisatie en initiatief daarvan zijn in handen van de landelijke coördinator.

Uitvoering: LC

Jaarlijks overleg ROC docenten

Daarnaast vindt een of twee maal per jaar een overleg plaats met de docenten van de ROC's. Tijdens dit overleg zijn ook de voor de samenstelling van de opleidingen verantwoordelijke adviseurs van Fundeon aanwezig. Deze overleggen worden gecombineerd met het coördinatorenoverleg.

Uitvoering: LC

Ondersteuning en advies op afroep

Regionale coördinatoren en/of stuurgroepen kunnen de landelijke coördinator te allen tijde inschakelen voor ondersteuning en advies.

Stuurgroepen/besturen regionale ROP's

De landelijke coördinator neemt zoveel mogelijk deel aan de bijeenkomsten van de regionale ROP's.

Uitvoering: LC

Bijeenkomsten met leermeesters

Nog te bespreken in het overleg met de coördinatoren. Eventuele bijeenkomsten moeten meerwaarde bieden. Daarnaast bespreken op welk niveau dat moet plaatsvinden, landelijk of regionaal.

Uitvoering: RC

6. Marketing en PR

Website

- Nieuwe vormgeving aangepast aan nieuw logo
- Per kwartaal actuele beschrijvingen van projecten met foto's.
- Zorgen dat er op alle belangrijke websites een link is naar het ROP

Folders

- De ROP folder is recent vernieuwd, plan voor verspreiding maken en onderwerp agenderen voor Regionaal Coördinatoren Overleg.
- Een jaarlijkse poster (vorige was alweer twee jaar geleden van de slangemuur van kasteel Oud-Zuylen) en verspreidingsplan laten maken.

Wanden

- Concepttekst en lay-out zijn klaar, een aantal foto's moet nog worden vervangen.

Overig

- Hoe vrije publiciteit realiseren in kranten en huis-aan-huis bladen?
- Kwartaal nieuwsbrieven zoals enkele ROP op regionaal niveau doen ook doorvoeren bij andere ROP's
- Overzicht produceren van monumenten die extra subsidie krijgen via z.g. achterstandregelingen. Regionale coördinatoren moeten proberen daar ROP projecten van te maken.
- Ook verschillende provincies en gemeenten hebben i.v.m. de crisis besloten extra te financieren in restauratie van monumenten. Voor zover nog niet gebeurd zouden moeten vragen dat aan het verstrekken van provinciale monumentensubsidies als voorwaarde wordt gesteld dat de ROP besteksvoorwaarden worden toegepast.
- Hoofd Bedrijfschap Ambachten. Het HBA heeft op de Restauratiebeurs het platform Restauratie opgericht. LC zal contact leggen om te zien op welke wijze ze daar in een rol kunnen spelen. Aandachtspunt is hoe we gezamenlijk de 'kleine' beroepen op de kaart kunnen zetten.
- Zorgen voor de planning van artikelen en gebeurtenissen (zoals openingen) waarbij publiciteit kan worden gegenereerd en voor ROP invloedrijke personen de opening verricht.
- Binnen de brancheorganisatie van woningcorporaties bestaat sinds kort een sectie met van corporaties met veel monumentaal bezit. Met deze sectie zal contact worden gelegd om samenwerking te zoeken. Wellicht is het mogelijk een convenant met het ROP af te sluiten.

Aanspreekbaar voor rubriek 6: LC

Wim Bos (met dank aan Jacqueline Vaessen en Martin Bellers)

Versie 3

10 juli 2009

BIJLAGE 2: CASEBESCHRIJVINGEN

Restauratie Opleidingsproject De Kuper (ROP Oost).

In Lonneker staat de eeuwenoude boerderij De Kuper. Deze grote boerderij (2000 m³) stamt oorspronkelijk uit de 17^e eeuw en is in verloop van tijd vergroot, en versteend: de vakwerkwanden met leem zijn vervangen door baksteen. Eind jaren '60 hield het boerenbedrijf op en begon het verval. In de jaren '80 heeft de vorige eigenaar met beperkte middelen de overgebleven voorste helft opgeknapt om verder verval te voorkomen; het achtereind was al verdwenen.

De huidige eigenaar is in 2006 begonnen met plannen om de Kuper in volle glorie te herbouwen, het voorhuis te restaureren en het geheel te verbouwen tot woning. Hierin heeft Bureau Vrij & Co uit Hengelo de eigenaar bijgestaan. "Authentiek traditionele boerderijbouw" en "duurzaamheid" (isolatie, energie) zijn leidraad - wat veel kennis, kunde en creativiteit vraagt van de plannenmakers en de uitvoerenden. Bouwbedrijf De Jong Hengelo voert het werk samen uit met Installatiebedrijf FH Loohuis Ootmarsum. De restauratie is in augustus 2008 van start gegaan. Het is een uitstekend opleidingsproject voor leerlingen in de restauratie. Diverse opleidingsonderdelen komen aan bod, waaronder ontmantelen, herstel dakconstructies; funderingen en vloeren; herstel en herplaatsen gebintwerk; ramen, deuren en kozijnen; stut en stempelwerk. Aan het project werken twee restauratietimmerlieden niveau 3, een restauratiemedewerker niveau 4 en een timmerman niveau 2 (oriëntatie restauratie) mee onder begeleiding van leermeesters. Een unieke kans om het restauratievak in de praktijk te leren!

Deze uitdaging van vakmanschap, opleiding en vernieuwde inzichten & technieken, waarbij restauratie en toekomst samen gaan, is in goede handen bij beide bedrijven. Oplevering vindt plaats in de 2^e helft 2009

Restauratie Spaarne 11 (ROP Midden West)

Het Spaarne was in de middeleeuwen een belangrijke locatie voor de vestiging van bierbrouwerijen. Ook op de plek van het huidige Spaarne 11 in Haarlem was een brouwerij gevestigd, De eerste bebouwing dateert uit de 14^e eeuw, bestaande uit een woonhuis en daarachter gelegen de brouwerij. Van de brouwerij zijn nog bouwsporen in het pand terug te vinden. In 1744 werd het complex door Cornelis de Beer verbouwd tot een modern woonhuis in Lodewijk XIV stijl. Boven de deur is nog

houtsnijwerk te zien van een beer die bedreigd wordt door een adder, die de nieuwe eigenaar heeft laten aanbrengen.

In de 19e eeuw werd het achterliggende terrein verder volgebouwd. Thans bestaat het complex uit het woonhuis aan het Spaarne, een achterhuis - waarschijnlijk uit het eerste kwart van de 19e eeuw - en een annex pakhuis uit 1895 dat zich uitstrekt tot de achterliggende Spaarnwouderstraat. Na de Tweede Wereldoorlog werd het woonhuis aan het Spaarne bedrijfspand met verschillende functies, waardoor de interne indeling rigoures veranderde en veel monumentale onderdelen verloren gingen. Toen is ook een deel van het pakhuis bij het achterhuis getrokken. In dit voormalige brouwhuis worden onder leiding van Kentie en Partners Architecten zes woningen en een bedrijfsruimte gerealiseerd. Het pand is gerestaureerd door Schakel en Schrale uit Amsterdam in opdracht van Stadsherstel Amsterdam. In het pand zit op de begane grond nog een stijkkamer, waarin veel elementen nog goed geconserveerd zijn. Het stucwerk is rijkelijk gedecoreerd met afbeeldingen van onder meer Apollo en Mercurius. De stijkkamer wordt apart gerestaureerd.

De restauratie is gestart in februari 2008 en afgerond in mei 2009.

Restauratie opleidingsproject Kloosterkwartier Oude Markt Sittard (ROP Zuid).

Het kloosterkwartier bestaat eigenlijk uit twee kloosters. Het Dominicanenklooster en het aangrenzende Ursulinenklooster zijn door allerlei uitbreidingen in het verleden samengegroeid tot één groot complex. Het oudste deel van het Dominicanenklooster werd tussen 1652 en 1668 gebouwd. Sindsdien is het verschillende keren uitgebreid en veranderd. De vleugel Solanus, met een opvallend versierde gevel, werd in 1851 gebouwd als internaat voor de Jezuïeten. Ongeveer in dezelfde periode werd de Basiliek van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart gebouwd. Aan de andere kant van de Basiliek stond toen al het Ursulinenklooster. Het hoofdgebouw stamt uit de zeventiende eeuw en werd later verschillende keren uitgebreid. De laatste uitbreiding verbond aan het begin van de vorige eeuw beide kloosters met elkaar.

Het kloosterkwartier is altijd onderdeel geweest van het religieuze en openbare leven in Sittard. De Ursulinen, Dominicanen, Jezuïeten en Franciscanen die de kloosters in de loop der tijd bewoonden, hadden allemaal hun plaats in de sociale en maatschappelijke structuren in de stad. Sinds 1999 staan de gebouwen grotendeels leeg. Na deze jaren van leegstand wordt het Kloosterkwartier nu integraal gerestaureerd door Laudy Bouw & Ontwikkeling te Sittard. Eén vleugel wordt grotendeels herbouwd en de andere delen van het complex worden opnieuw ingericht.

De herbestemming van het complex wordt met name ingevuld met een luxe hotel, hoogwaardige horeca, kleinschalige exclusieve winkels en fraaie kantoreenheden. Ook krijgt een deel van het complex een hoogwaardige woonfunctie. De restauratie is in juli 2008 van start gegaan en de planning is om het eind 2010 op te leveren. Er zijn gemiddeld 6 leerlingen niveau 2 en 3 continu op het project aan het werk. Een mooi omvangrijk restauratieproject waar diverse opleidingsonderdelen aan bod komen zowel voor de metselaars als de timmerlieden.

Excursie leerlingen ROP Brabant

Verslag van de excursie van 21 april j.l. voor de leerlingen van het ROP-zuid.

De excursie is georganiseerd voor de leerlingen restauratie timmeren en restauratie metselen niveau 3 en de belangstellende leerlingen voor het restauratievak van niveau 2 timmeren en metselen. In totaal waren er 22 leerlingen en 2 docenten/begeleiders. Alle leerlingen die zich hadden laten inschrijven waren perfect op tijd des ondanks de files in de vroege ochtend. Op het verzamelpunt van het samenwerkingsverband SBH te Rosmalen kon de bus op tijd vertrekken naar het kantoor van het restauratiebedrijf de Bonth van Hulsten te Nieuwkuijk. Daar werden we ontvangen door de directeur zelf de heer Casper de Bonth met een kop koffie en een heerlijk gebak. Tijdens het nuttigen van de koffie en het gebak werd door Casper de Bonth in het kort iets verteld over het kasteel De Haar.

Het kasteel De Haar is rond 1900 grotendeels opgebouwd op de oude fundatie van een kasteel van rond 1500. Door het ontbreken van voldoende vaste grondslag onder deze fundatie zijn er vanaf 1990 grote zettingsverschillen opgetreden. Om het kasteel, het park, de tuinen en de bijgebouwen voor de toekomst te behouden is er in 2001 een omvangrijk restauratietraject ingezet. In 2006 is de restauratie van het kasteel zelf gestart en dat moet in 2010 gereed zijn. Het kasteel wordt zowel binnen als buiten in fasen gerestaureerd. Als eerste is men begonnen ongeveer 500 palen onder de bestaande fundatie aan te brengen zodat de verzakkingen tot stilstand worden gebracht. Er is afgesproken om het kasteel tijdens de restauratie zo veel mogelijk toegankelijk te laten zijn voor het publiek. Het uitgangspunt bij

de restauratie is om het huidige beeld “het honderd jaar oude riante buitenhuis” zoveel mogelijk te bewaren.

Op het werk werden we ontvangen door de uitvoerder Cees van Mook. Cees heeft de timmerloods op de bouw omgetoverd tot een klaslokaal met annex een lunchruimte. De directeur Casper de Bonth geeft een korte bedrijfspresentatie. In deze presentatie geeft Casper aan, dat de uitvoerende vaklieden van het restauratie bedrijf de Bonth van Hulst het visitekaartje zijn (en moeten zijn) van het bedrijf. Het vakmanschap is de kern van het bedrijf. Met deze gezonde bedrijfskern hebben en houden wij tevreden opdrachtgevers en daar doen we het voor, aldus Casper de Bonth.

Door de rijksdienst zijn de doelstellingen van de restauratie als volgt omschreven;
Sober, doelmatig en terughoudend restaureren. Bouwsporen zoals ze worden aangetroffen zoveel mogelijk handhaven.

Wat wordt er in deze fase gerestaureerd?

De hele fundatie van het gebouw en de buitenzijde van gevels aan metselwerk en natuursteen van het kasteel. Alle kozijnen en ramen worden hersteld of vernieuwd ook de luiken. Verder alle goten, smeedwerk en de houten weergangen rond het kasteel. Weergangen van dit kasteel zijn houten omlopen hangend aan de gevels.

De uitvoerder Cees van Mook geeft uitvoerig uitleg en inzicht in de aanpak van de restauratie van de duiventoren. De duiventoren is een rond gemetselde uitbouw hangend aan de gevel van het kasteel. De gemetselde duiventoren is gemetseld op een hoekstaal als draagconstructie. De hoekstaal is en moet verankerd blijven met balken en trekstangen in de achterliggende gevel van het kasteel. Deze stalen draagconstructie moet geheel worden vervangen en worden afgedekt met lodenslabben zodat inwateren van hemelwater wordt voorkomen. Als tijdelijke draagconstructie zijn er houten schenkels gemaakt onder de gemetselde duiventoren.

Voor de lunch wordt er nog een demonstratie gegeven van de nieuwe generatie duurzame houtreparatie- en verlijmingstechnieken door een vertegenwoordiger van Repair Care. De jongens konden zelf ervaren hoe te werken met een snelle houtreparatie van een kozijn. Ook deze nieuwe techniek wordt in de restauratie de laatste jaren veel toegepast.

Na de lunch werden we verrast door een professionele rondleiding door het hele kasteel. Met deze rondleiding kregen we een goed inzicht in de scheurvorming en in de herstelwerkzaamheden in het kasteel.